

روژی ٢٦ سەرماوهز، روژی نمو مرقه تیکۆشهرۆ له‌خۆبهردووایانه‌یه که به‌و پهری راستگۆیی و بوژیسه‌وه له سهرنگه‌رکانی به‌رخۆدان و شه‌رف و مافخوایندا، به‌گۆ ره‌هیلێ تاریکی و سته‌م و مافزوتکه‌رانی کورددا ده‌چنه‌وه. له‌ لایهن تیکرای کادرو پێشمه‌رگه‌کانی کۆمیسسیۆنی چاپه‌مه‌نی حیزبی دیموکراتی کوردستانی نێرانه‌وه، به‌ بۆنه‌ی ٢٦ سەرماوهز، روژی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان، رازاوه‌ترین و جوانترین سلاری وه‌فاداری پێشکه‌ش به‌ هه‌موو پێشمه‌رگه‌ بویره‌کانی کوردستان و بنه‌ماله‌ له‌خۆبهردوه‌کانیان ده‌که‌ین و به‌م بۆنه‌ پیرۆزه‌وه کړنۆش ده‌به‌ین بۆ شه‌هیدانی هه‌رگیز نه‌مرو بنه‌ماله‌ی سهربره‌زبان و هه‌موو زیندانیه‌یی خۆراگری سیاسی و شه‌هیدانی زیندووی خه‌بات که‌مه‌ندمانی له‌خۆبهردووی حیزب و گه‌ل.

به‌ هیوای سهرکه‌وتنی هه‌رچی زیاتری هیزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان

ئۆرگانی کۆمیتته‌ی ناوه‌ندیی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران

کوردستان به‌ بۆنه‌ی ٢٦ سەرماوهز، روژی پێشمه‌رگه‌ی کوردستانه‌وه

له‌گه‌ڵ کۆمه‌ڵێک له‌ پێشمه‌رگه‌کانی حیزبدا ده‌دوێ

راپۆرت: ره‌زا فه‌توولانه‌ژاد

قادر سوڵتان په‌نا: هه‌رچی کورد زه‌جری دیوه‌ به‌ زه‌جری خۆم زانیوه

قادر سوڵتان په‌نا، ناسراو به‌ "قادرخان" خه‌لکی شاری سه‌قزو له‌ دایکبووی سالی ١٣١٨ ی هه‌تاریه‌یه. له‌ سالی ١٣٣٧ هه‌ نه‌ندامی حیزبی دیموکراته‌وه له‌ کاته‌دا به‌رپرسی هه‌موو کاروباری حیزبی له‌ ناوچه‌ی سه‌قزو بووه. ده‌کۆتیه‌وه که: "بنه‌ماله‌که‌مان له‌گه‌ڵ کۆماری کوردستان بوو، دوو براری گه‌ورم نه‌ندامی حیزب بوون و له‌گه‌ڵ کۆماری سوون. باوکم چه‌ندین جار سه‌ردانی مه‌رحوم پێشه‌وا قازی مه‌مه‌دی کردوه."

ئه‌و که له‌ بنه‌ماله‌یه‌کی به‌نێبانگ و ده‌ره‌بگ هاتۆته‌ دنیا، له‌مه‌ر چالاکیه‌ حیزبیه‌کانی دژی ده‌ره‌بگایه‌تی ده‌لی: "سه‌ره‌رای شه‌وی باوکم ده‌ره‌بگایه‌تی گه‌وره‌ بوو، من خۆم دژی نه‌و شێوه‌ ده‌ره‌بگایه‌تییه‌ بووم. هه‌رچی کورد زه‌جری دیوه‌، من به‌ زه‌جری خۆم زانیوه. لای باوکم شکایه‌تیان کرد که کۆره‌کت بیروباوه‌ری چه‌پی هه‌یه، باوکیشم منی بانگ کرد و وتی بیروباوه‌ری خۆت چه‌په، ته‌وه‌ بکه". قادرخان له‌ سالی ١٣٤٢ تا ١٣٤٦ له‌ زیندانی ریژی زانی شادا به‌سه‌ر ده‌با و هه‌ر بۆیه کاتیگ نازاد ده‌بین تا چه‌ند ساڵ به‌ توندی ده‌که‌وتیه‌ ژێر چاودێری ساواکه‌وه‌ به‌م شێوه‌یه ناتوانی خۆی راسته‌وخۆ به‌شدارێ له‌ شۆرش چه‌کداری ٤٧ - ١٣٤٧ بکا، به‌لام به‌ نه‌ندامانی ژێر بریاری خۆی ده‌لی هه‌رکارێکتان له‌ده‌ست دێ به‌ قازانجی شۆرش بیکه‌ن. یه‌ره‌وه‌ریسه‌کی سه‌رخراکیشی بۆ کێراینه‌وه‌ وتی: "جه‌ماعه‌تیگ ده‌یانگوت کاک سمایل شه‌ریفزاده له‌گه‌ڵ حیزبی دیموکرات نیه، چونکه ده‌یانزانی ناری چه‌نده‌ به‌ره‌، ده‌یانویست بێن نه‌ندامی حیزبی نیه. روژێک له‌ بانه‌ دانیشتنێک له‌گه‌ڵ شه‌هید سمایل هه‌بوو و له‌وێدا مهبه‌لغه‌یک پوولم وک یارمه‌تی پێدا، ئه‌و نه‌مه‌رشد له‌ ژێر به‌لگه‌ی یارمه‌تییه‌که‌ نووسی مهبه‌لغه‌ی ته‌وه‌نده‌ وک یارمه‌تی درا به‌ حیزبی دیموکراتی کوردستان. به‌مه‌ش به‌لگه‌یه‌کی حاشاهه‌لنه‌گرم ده‌ست که‌وت که‌ قسه‌ی نه‌یارانی حیزبی پێ له‌ عه‌رز بده‌م."

سالح که‌ریمان: پێشمه‌رگه‌ له‌ خوشک و برا به‌ خه‌لک نزیکتار بوو

سالح که‌ریمان، ناسراو به‌ "ده‌رویش" خه‌لکی پاوه‌یه‌ و ته‌مه‌نی ٦٤ ساڵه‌. سالی ١٣٥٨ رووی کردۆته‌ ریزه‌کانی پێشمه‌رگه‌ له‌ حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران. سه‌باره‌ت به‌ هاتنی بۆ پێشمه‌رگایه‌تی، ده‌لی: "هه‌ر که‌سه‌یک ده‌رکسی زه‌مانه‌وه‌ ریژییه‌ دیکتاتۆره‌کان بکا، هه‌ن ده‌دری بۆ شۆرش، هه‌ر کوردیکیش پێویسته‌ بۆ مافی خۆی تێبکۆشێ. من هه‌ستم کرد له‌ هه‌موو مافێک بێ به‌ریم و هه‌ر بۆیه

بووم به‌ پێشمه‌رگه‌". ده‌رویش سالح له‌مه‌ر خۆشه‌ویستی پێشمه‌رگه‌ له‌سه‌رده‌می شاخ دا به‌ تێمه‌ی وت: "پێشمه‌رگه‌ هه‌میشه‌ ناوی به‌رز و خۆشناو بووه. خه‌لک له‌و سه‌رده‌مه‌دا هه‌زیان ده‌کرد له‌ نێوانیاندا بچ. پێشمه‌رگه‌ له‌ خوشک و برا به‌ خه‌لک نزیکتار بوو". ته‌ر که له‌ شه‌هیدی نه‌م ده‌کتور قاسملو و شه‌هیدی نه‌م ده‌کتور سه‌عید زۆر کارێگه‌ری و ده‌رگرتووه، ده‌لی: "وته به‌ترخه‌کانی دوکتور قاسملو نێمانی تێمه‌ی پته‌وتر ده‌کرد. دوکتور قاسملو، به‌حری عیلم و زانست بوو". کاتیگ پرسیارمان لیکرد که "مام سالح پێتوایه‌ ئاوات و نارماجه‌گانت هاتوونه‌ته‌ دی؟"، وه‌لامی دایه‌وه: "شۆرشه‌که‌مان به‌ره‌پێش ده‌روا، ته‌گه‌ر بگه‌ریمه‌وه‌ تافی لاویه‌تی، دووباره‌ به‌ هه‌موو هیزه‌وه‌ شۆرش ده‌که‌مه‌وه. نێمانیک قوولم به‌ حیزب هه‌یه‌و ته‌گه‌ر نه‌بویه نه‌مه‌دوانی شۆرش بکه‌م". داوامان لیکرد په‌یامی خۆی بۆ خه‌لک به‌ گشتی و تویژی لاو له‌ کوردستانی روژه‌لات دا، وتی: "په‌یامم بۆ خه‌لک به‌ گشتی و لاوانی کوردستان به‌ تایبه‌تی ته‌وه‌یه که هه‌ر چۆن تا نێستا پشتیوانی حیزب بوون، خه‌بات درێژه‌ بده‌ن دژی نه‌و ریژییه‌ کۆنه‌په‌رست و ناخوینییه‌. سهرکه‌وتن نزیکه‌ و حیزب وه‌کوو ریسه‌ری جوولانه‌وه‌ی خه‌لکی کوردستانی ئێران نیشانه‌نللا کوردستانیکی رزگارکراو و نازاد بۆ خه‌لک به‌دی دێنێ."

سه‌ید عه‌لی ره‌حمانی:

هه‌ر له‌ منداڵیه‌وه‌ هه‌ستی گۆرا نخواستی له‌ مندا دروست بوو

سه‌ید عه‌لی ره‌حمانی، خه‌لکی شاری سه‌نه‌و سالی ١٣١٤ چاری به‌دنیای هه‌له‌تیاوه. له‌ ١٠ خه‌رمانی ١٣٣٢ هه‌ به‌ فه‌رمی نه‌ندامی حیزبه‌وه پێشتریش له‌ نێو گروپیک له‌ ژێر ناوی "جه‌وانانی نێسلاح ته‌له‌بی کوردستان"دا چالاکێ سیاسی هه‌بووه. کاک سه‌ید عه‌لی ره‌حمانی له‌مه‌ر هه‌لبژاردنی ژێمانی خه‌باتگێرانه‌ بۆمان داو و وتی: "هه‌رشه‌تیک له‌ به‌تینی خۆیدا ده‌که‌ی دروست ده‌کا، به‌ گشتی چه‌ینه‌کانی

خوارووی کۆمه‌لگا زووتر هه‌ست به‌ ژێر ده‌سته‌یه‌ی چه‌وسانه‌وه‌ ده‌که‌ن، منیش وه‌ک بنه‌ماله‌ له‌و ته‌به‌قته‌ بووم، بۆیه هه‌ر له‌ ته‌مه‌نی ١٢، ١٣ ساڵیه‌وه‌ هه‌ستی گۆراخواستی له‌ مندا دروست بوو و پاشان له‌ ریگه‌ی موئاله‌وه‌ زانییم که خه‌بات ده‌بین گرووه‌ی بێ نه‌ک به‌ تاک. بۆیه سووم به‌ نه‌ندامی حیزب". له‌ خۆپێشاندانه‌کانی ساڵه‌کانی ٢٨ - ١٣٣٧ دا وه‌ک تازه‌لاتیک چالاکێ به‌رچاری هه‌بووه‌و سالی ١٣٤٢ له‌ لایهن ریژیی شاره‌ ده‌که‌وتیه‌ زیندانه‌وه‌ و ماری ٤ ساڵ له‌ ژێمانی له‌ زیندانه‌کانی قزلقه‌عه‌وه‌ قه‌سری قاجاری تاران، به‌سه‌ر ده‌با. سالی ١٣٥١، براکه‌ی "شه‌هید سه‌ید سدیق" به‌ تاوانی نه‌ندامبوونی حیزب تێبعم ده‌کۆت. به‌رپرسی کومیتته‌ شارستانی سه‌نه‌ بووه‌و له‌ کۆنگره‌ی چواره‌می حیزبدا ده‌بیته‌ نه‌ندامی راویژکاری کومیتته‌ی ناره‌ندی. یه‌ره‌وه‌ریسه‌کانی له‌ کۆتیه‌یکدا به‌ ناوی "یه‌ره‌وه‌ریه‌ تالو شیره‌نه‌کانی زیاچ" بلاو کردۆته‌وه‌ که سه‌رئهی خه‌لکی به‌ ته‌واوی راکیشاهه‌. په‌یامی بۆ لاوان ته‌وه‌ بوو که: "هه‌تا ده‌توان به‌ناگایی زیاتره‌وه‌ بێن بۆ نێو حیزب، چونکه قازانجیان زیاتره‌" و په‌یامی بۆ به‌ته‌مه‌نه‌کان ته‌وه‌ بوو که "هه‌تا ده‌توان جیگای خۆیان بدن به‌ لاوه‌کان و به‌دیال سازی بکه‌ن."

مه‌حمود ئاتایی: زۆر زۆر دلگه‌رمم به‌ داهاوتوی گه‌لو حیزبه‌که‌م

مه‌حمود ئاتایی ناسراو به‌ "سۆفی مه‌حمود" خه‌لکی "گناب"ی هه‌رشاره‌و ته‌مه‌نی له‌ ده‌وره‌یه‌ری سه‌دو پێنج ساڵه‌. له‌ سه‌رده‌می کۆماری کوردستاندا ده‌چیتته‌ لای پێشه‌وا قازای مه‌مه‌د و بۆ ماوه‌ی سێ مانگ و ده‌ روژ ده‌بیته‌ پێشمه‌رگه‌ی کۆماری کوردستان و پاشان دوو مانگیش له‌ لای فیره‌قی دیموکراتی نازده‌ریایان ده‌میوتیه‌وه‌. سۆفی مه‌حمود له‌مه‌ر پێشمه‌رگایه‌تی سه‌رده‌می کۆمار، ده‌لی: "هه‌م پێشه‌وا

قازی مه‌مه‌د و هه‌م مه‌لا مسته‌فا بارزانی نه‌م سه‌ردانی هیزه‌که‌مانیان ده‌کرد. بارزانی نه‌م قسه‌ی بۆ ده‌کردین و فیری کاری نێزایی ده‌کردین". ٢٠ ساڵ ده‌میوتی بۆ شۆرشێ گه‌لانی ئێران له‌ سالی ١٣٥٧ دا، چه‌کێک ده‌کۆت و دواتر که پشێوی باڵ به‌سه‌ر ولاته‌دا ده‌کیش له‌گه‌ڵ چه‌ند هاوڕییه‌کی کاری پاراستنی ناسایشی خه‌لک ده‌گه‌رته‌ نه‌ستۆ. سالی ١٣٥٨ بۆ جاریکی دیکه‌ روو له‌ ریزی پێشمه‌رگایه‌تی ده‌کاته‌وه‌ و به‌ هۆی خۆشه‌ویستی دوکتور قاسملووه‌وه‌، بیروباوه‌ری پته‌وتر ده‌بین. خۆی ده‌لی: "شه‌هید دوکتور قاسملو تاقانه‌ بوو، زۆرم خۆش ده‌ویست و خۆشه‌ویستی هه‌موو که‌س بوو، هه‌م کورد و هه‌م تورک و هه‌م فارس و هه‌م عه‌ره‌ب". کاتیگ که‌ پرسیارمان لیکرد "گه‌ل ئاوات و ناره‌زووه‌کانت هاتوونه‌ته‌دی؟"، وتی: "وا ده‌زام دوتنی هاتووم بۆ پێشمه‌رگایه‌تی، زۆر هومیدم به‌ خه‌لکی نێستا هه‌یه‌و زۆر زۆر دلگه‌رمم به‌ داهاوتوی گه‌لو حیزبه‌که‌م". سۆفی مه‌حمود هیوای خۆی به‌جۆره‌ ده‌ده‌پێت که: "ئۆمیدم ته‌وه‌یه که خه‌لک ریبازی قازی و دوکتور قاسملو هه‌ر درێژه‌ بدن" و به‌جۆره‌ش ٢٦ سەرماوهز پیرۆزیی ده‌کا: "به‌ بۆنه‌ی ٢٦ سەرماوهزه‌وه‌، پیرۆزیی ده‌که‌م له‌ بنه‌ماله‌ی شه‌هیدان، بنه‌ماله‌ی زیندانیه‌یی سیاسی و خه‌لکی کوردستان و ئێران به‌ ته‌واوی و به‌ کورد و به‌لوچ و عه‌ره‌ب و فارسه‌وه‌".

مه‌مه‌د خانی نه‌فه‌ندی:

نێمه‌ به‌رنامه‌که‌مان پیرۆزه‌و پێی سه‌ره‌ریزین

مه‌مه‌د خانی نه‌فه‌ندی، له‌ گوندی "ته‌ره‌هار"ی دیوانده‌ره‌ له‌ دایکبووه‌و تێستا ته‌مه‌نی ٦٣ ساڵه‌. سالی ١٣٥٨ وه‌ک خۆی ده‌لی: "به‌ هۆی هه‌ستی نه‌ته‌واپه‌تی، زۆرم و زۆری ریژیی پێشوو له‌ سه‌ر کوردان و خه‌بات و فیداکاری پێشمه‌رگه‌" وه‌ هاته‌ ریزی پێشمه‌رگه‌کانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و ریبازی گه‌ل دۆستی و خه‌بات له‌ پێناو نازادی هه‌لبژارد. مه‌مه‌دخان رووی قسه‌ی له‌ جاشه‌کان ده‌کات و ده‌لی: "داوام له

جاشه‌کان و چلکاوخه‌ره‌کانی ریژیی کۆماری نێسلامی ته‌وه‌یه که ده‌ست له‌ جاشایه‌تی هه‌لگه‌رن و فیری دۆزم نه‌خۆن. رووهرشی هه‌ر بۆ نه‌وان ده‌میوتیه‌وه‌ که خۆیان داوته‌ پال ریژییک که سه‌رکوئی خه‌لکه‌کی خۆیان ده‌کا". کاتیگ پرسیارمان لیکرد که "ته‌گه‌ر بگه‌ریمه‌وه‌ سالی ٥٨ و بزانی که ریگای خه‌بات، فیداکاری له‌ راده‌به‌ره‌ری ده‌وێ، هه‌ر نه‌و رییشه‌ هه‌له‌ده‌بێریمه‌وه‌؟"، له‌ وه‌لامدا وتی: "به‌لێ، به‌لێ، بیگومان، تێمه به‌رنامه‌که‌مان پیرۆزه‌و پێی سه‌ره‌ریزین. شانازییه‌کی زۆر گه‌وره‌مان تا نێستا به‌ نسیب بووه". پێمان وت که "په‌یامت بۆ خه‌لکی کوردستانی روژه‌لات به‌ گشتی و لاوان به‌ تایبه‌تی چه‌؟"، وتی: "زوو له‌ پێشمه‌رگایه‌تی بکه‌ن، هه‌ر کارێک ده‌که‌ن با له‌ قازانجی میلیه‌ته‌که‌ماندا بچ، به‌ تایبه‌تی داوام له‌خه‌لک و لاوانی دیوانده‌ره‌وه‌ هه‌رشاره‌و سه‌قزو که خۆم زیاتر له‌و ناوچه‌دا چالاکی هه‌بووه‌، ده‌که‌م که ریبازی شه‌هیدان قازی و قاسملو و شه‌ره‌فکه‌ندی هه‌لبژێرن. سهرکه‌وتن هه‌ر له‌و ریبازه‌دا، نێستا لاوان خۆینه‌وارن و باشت شۆرش به‌رپۆده‌بن، ده‌بی نه‌و لاوه‌ خۆینه‌وارانه‌ بێن و جیگاکه‌ی تێمه‌ بگه‌رنه‌وه‌ و نه‌و خه‌باته‌ درێژه‌ بدن".

محمد مەهد بلباسی : بە ئیمانیکی قوڵەوه دەستم بە کار کرد

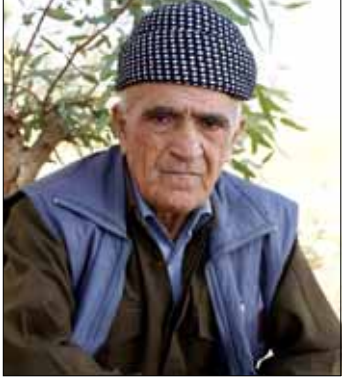
محمد مەهد بلباسی ناسراو بە "خالە شەیح" خەلکی شاری نەغەدەو لە دایکبۆی سالی ١٣١٩ی هەتارییە. لە سالی ١٣٤٥ دە بە فەرمی نەندامی حیزبەو هەر لەو کاتەو دەستانی فیداکاری و نازایەتی و ترازەدای عەشق بە نیشتمانەکی لە ریزی پێشمەرگایەتیدا نووسیبووە. خالە شەیح دەلێ: "لەپێش سالی ١٣٤٥ براکەم نەندامی حیزب بوو و تەنانت لە کۆنگرە ٢ی حیزبیدا بەشداری کردبوو. سالی ٤٥ کە براکەم کیرا، کۆمیتە نەغەدە کە بە نەپتی کاری دەکرد مێنان بانگەپشت کرد و پێیان وتم کە براکەت کەوتۆتە زیندانی ریزی شەر تو دەبی لە جیاتی نەو کارە حیزبیەکان راپەرینی. هەر بۆیە شۆینی مەنورییەتە کەم کە لە نیوان ورمی و پیرانشارو نەغەدەو سەردەشت و مەهاباداد بوو، دیاری کراو بەو ئیمانیکی قوڵەوه دەستم بە کار کرد". نەو لە شۆرش چە کداری ٤٧ - ١٣٤٦ دا زۆر یارمەتی حیزبی کردووە و رۆژی باشی گێڕاوە. خالە شەیح دۆی چەند سال دەکۆتێتە زیندانی ریزی شەر پاش نازادکرانی بە پتی بریاری حیزب لە نەغەدە نامێنێتەوه و دەچێتە ورمی. بەمجۆرە باسی شۆرش ٥٧ یۆ دەکردین: "هەر کە شا هەلات، چەند مۆجەسە مەمان لە شاری ورمی هێتایە خوارووە. سێ رۆژ پێش نەو نەرتەش پشتیوانی خۆی لە شۆرش دەریبێ، چوین ساواکی ورمی و زۆر شۆینی دیکە دەوڵەتیمان گرت". خالە شەیح لە ١٣٤٨ دا لەگەڵ هاروسەرە بەوفاکە، رۆقیە مەمەدی ژانی هاوێش پێک دێن. هەر لەو سالەدا نەم دوو تیکۆشەرە کۆرێکیان دەبی بە ناوی "یونس" کە لە سالی ١٣٧٠ دا بەسەربرەزی و هەفاداری بە ریبازی شەهیدانەو دەچێتە ریزی کاروانی شەهیدانەو. رۆقیە خانم لە کاتیگدا کە فرمێسک لە چارانی قەتیس مابوو، پیتی وتین: "یە کە هۆتوو بوو کە بووک بووم، خالە شەیح چوو بۆ عێراق بۆ راپەراندنی کاری حیزبی و بۆ مانگێک نەگەراییوە. هەمیشە لە ریبازی شەهیدانەم. کەوتوووەتە زیندانی ریزی هەو و نەشکەنە دراوم، بۆ من شانازییە. یونس، جگەرکۆشە کەم شەهید بوو و منیش هەر لە ریبازی حیزب و شەهیدانەم."

حسین شوکری : لە یەکەم جیژنی رۆژی پێشمەرگەدا

لە گەڵ هیزەکانی ریزی بەشەر هاتین

حسین شوکری، خەلکی پێشمەختی کۆماری کوردستان، مەهابادەو لە دایکبۆی سالی ١٣٢٥ی هەتارییە. پێش شەری چە کداری ٤٧ - ١٣٤٦ بوو تە نەندامی نەپتی حیزب و یارمەتی شۆرشگێڕانی لە خۆبەدووی نەو شۆرشە مەزنە کێردووە. خۆی دەگێڕێتەوه: "هەمیشە لە مائمان باسی کۆماریان دەکرد و دەیانگوت بۆچی ریزی شەر زالمەو دژی کوردە. منیش کاتیگدا پێگەیشتم پێوەندیم لە گەڵ شۆرشگێڕانی حیزبی گرت و کاتیکی پێناسیان دایم. رەنگی کارتە کە زەرد بوو و پێیان وتم دەبی بیشاریتەوه". پاش شۆرش سالی ٤٧ - ٤٦ بۆ ماوە ٦ مانگ دەکۆتێتە گرتووخانە ریزی شەر. مام حسین بۆی باس کردین کە پاش شۆرش ٤٧ - ٤٦، خەلکی کوردستان بە جۆرێک هیواپراو ببوون، بەلام دۆی ماوەیک دەنگۆ بلاو دەبێتەوه کە دوکتور قاسملوو لە ئوروپا گەراوەتەوه و حیزبی دیموکراتی ساخ کردۆتەوه و شۆرش نەجارە بە گرتووتیکی زیاترەوه دەست پێدەکاتەوه، "دەیانگوت جیتی پێشوا دەگێڕێتەوه". کاتیگدا لێمان پرسی کە "وا ریتە کەوتوو کە لە رۆژی ٢٦ سەرماوەزدا عەمەلیاتیکی گەورەتان کردبێ یان لە نیو خەلگدا چەتیکی مەزنتان گرتبێ؟"، وتی: "بەلێ، باشم لەبەرە کە یەکەم جەژنی رۆژی پێشمەرگەدا، واتە ٢٦ سەرماوەزی ١٣٦٣ لە ناوچە سەردەشت لە نیوان نستان و مێوتەو سارتکێدا لە گەڵ هیزە داگیرکەرەکانی کۆماری ئیسلامیدا تووشی شەر بووین، بەفریکی زۆر باریبوو و هیتشا هەر بەفر دەباری، ٢٧ کەمان لە هیزی دۆژمن کوشت و بەداخوهر برینداریکمان دا". لەو دۆلایە نەو پرسیارەماندا کە "پێتوایە چەندە بە ناوات و نارمانجە کانت گەیشتووت؟"، وتی: "ناوات و نارەزۆی من هەر سەرکوتنی حیزبی دیموکرات بوو و هەیه".

خدر سەداقت، خەلکی گوندی "سورەجۆم" ی شاری سەردەشت و سالی ١٣٢٧ چاوی بە دنیا هەلێتێت. خۆی دەگێڕێتەوه کە "لە شۆرش سالی ٤٧ - ١٣٤٦ دا من نەندامی حیزبی نەبووم، بەلام باج نەندام بوو و من چەند سال بوو دەمەویست بێم نەندامی حیزب، بەلام دەیانگوت جارێ زوو. لە سالی ١٣٤٨ رەسەن بووم بە نەندامی حیزب". لە شۆرش سالی ٤٧ - ١٣٤٦ دا یارمەتی شۆرشگێڕانی کردووە و زۆر جار لە نزیکەوه شەهید مەلا ناواری دیتوو کە نەوکات سەردانی دێهاتی نەوانی کردووە و چووتە مائی بارکی. کاک خدر دەلێ: "لە رێگە شەهید میرزا عەبدوللای نەشۆ کۆلانەو بووم بە نەندامی حیزب و ناوی نەپتی "بیژان"، ژمارە ١ یۆ دانام". نەو سەبارەت بە ساخکردنەوهی حیزب لە لایەن شەهیدی نەم دوکتور قاسملوو دەلێ: "من خۆم نەو دەمی دوکتور قاسملوو نەدیتوو، بەلام هەموو خەلک باسیان دەکرد و خۆتێندەوارەکان و بەتەمەنەکان دەیاناسی و هیوايان هەر دوکتور قاسملوو بوو". پرسیارمان لیکرد "نایا پاش چەندین دێهە خەباتی بێ پسانەوه، بە ناوات و نارمانجە کانت گەیشتووت؟"، وەلامی دایەوه: "نەو شانازییم بە نەسب بوو کە راپروویەکی دوور و درێژ توانیومە بە پتی هەلو مەرچ تووان نەرتیکی کە حیزبە کەم خەلگە کەم پێیان سپاردووم، بەجێ بگەیم و درێگی لێتە کەم. لە لای بنەمەلی شەهیدان و خەلک، خۆم بە روو سوور دەزانم". دۆی پەیمان لیکرد بۆ لاوان، وتی: "دەبی نەسلیکی لاو بە ناگەهی و بیریکی شۆرشگێڕانەو هەستیکی دلسۆزانەو جیگای نێمە پێر بکەنەوه. لاوان نێمۆ کە ئیمكاناتی باشتریان لەبەردەستایە کە نەو دەم بۆ نێمە وانەبوو و دۆکو نیترتیت و زۆر شتی مودێرنی دیکە. کەوابوو باشتەر دەتوانن کۆمەلانی خەلک سازمان بەن و خەبات درێژە بەن".

عەزیز قاسمی : هەتا دوا هەناسە داوای مافی خۆم دەکەم

عەزیز قاسمی، سالی ١٣١٢ لە گوندی "شەلویتە" ی شاری جوانرۆ لە دایکبۆوە. سالی ١٣٥٨ شانازی پۆشین جلوبەرگی پێشمەرگایەتی بە نەسب بوو و خەبات لە حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێرانی هەلێژاردووە. کاتیگدا پرسیارمان لیکرد "مام عەزیز چ هۆکارگەلێک هاندەرت بوون بۆ پێشمەرگەبوونت"، لە وەلامدا بە سالو بۆ شەهیدان، سالو بۆ زیندانیانی سیاسی دەستی پێکرد و درێژە دا: "ریزی تازه بە دەسه‌لەنگەشتووی مەلاکان هەر لە سەرەتارە دەستیان کرد بە زۆلم و زۆر خەلکیان دەکوشت. مافمانی زوت کرد و ماڵ و داراییمانی بە تالان برد. هەستەم کرد گەلە کەم ستمی لێدەکرێ و دەبی دژی نەو ستمە خەبات بکەم. بۆیە بووم بە پێشمەرگە و شانازییەکی گەورەم بۆ خۆم تۆمار کرد". نەو کە شۆینی برینداربوونی دەست و لاقی نیشان دابن کە بە سەختی بریندار ببوون، بۆمانی گێڕایەوه کە چۆن لە سالی ٦٣ و هەر وها ٦٥ دا بریندار بوو. لێمان پرسی "پاش چەندین دێهە خەباتی بێ پسانەوه نایا بە نارمانجە کانت گەیشتووت؟"، وەلامی دایەوه: "بەلێ، نارمانج نەو بوو کە داوای حەقی خۆمان بکەین کە لەو رێگادا خەباتم کردووە. نیتشاش هەتا دوا هەناسەو هەتا دۆی پێش خۆین لە لەشدا بگەرێ، داوای مافی خۆم دەکەم بۆ گەلە کەم خەبات دەکەم". مام عەزیز داوای لەو لاوانی کە لە ژێر گوشار و زۆلمی لە رادەبەدەری ریزی زāl بەسەر ئێراندا ژیان دەکەن، نەو بە کە: "مەل بە ریزی داگیرکەر نەدەن و دژی نەو ریزی زالمە راپەرن. هەتا بێدەنگی بکەن زیاتر دەیانچەوستینەوه و تاقە رێگای نەجاتیش خەباتەو بەس".

عەزیز خۆش نەواز : پێشمەرگە دەرویشی ریبازی خەباتە

عەزیز خۆش نەواز، خەلکی ناوچە سەنجابی، سەر بە شاری شاناباد و لە دایکبۆی سالی ١٣١٨ ی هەتارییە. سالی ١٣٥٨ ریزی پێشمەرگایەتی لە حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران هەلێدەبێت و شانازی پۆشین جلوبەرگی پێشمەرگایەتی بە نەسب دەبێ. پێشتر لە گەڵ شەهید شاپوور فیروزی پێوەندی تەشکیلاتی هەبوو و خۆی دەلێ: "شۆرش کوردستانی عێراق بە ریبەرایەتی مەلا مستەفا بارزانی کاری لیکردووە هەستی شۆرشگێڕی و گەلێزستیم زۆرتر بوو نارام نەو بوو کە رۆژیک بێم پێشمەرگە". مام عەزیز لە توویژ لە گەلەماندا بەردەوام جەختی لەسەر نەو دەکردووە کە هەستی شۆرشگێڕی هیچکات لەلای نەو بایەخی کەم نابێ و هەردەم خۆی بە خەباتگێڕی راستەقینە ریبازی شەهیدان دەزانێ. کاتیگدا پرسیارمان لیکرد کە "دوتوانی بێرەوریەکی خۆت لە حەماسە خۆتێنی پێشمەرگەم بۆ بگێڕیتەوه تا لە رۆژنامەدا بێنوسم؟"، وتی: "بێرەوری زۆرە بەلام پێشمۆشە لە دنیا یەکی دیکە باس بکەین". وتم: "مام عەزیز کام دنیا مەبەستت؟". شریتیکی نارازی شەجەریانی بۆم گرت و وتی: "من تۆرگیبەکی زۆرم بە نوستاد شەجەریان، شەمس تەبریزی و مەولانا هەیه، نەوانە عاشقی راستەقینە بوون، پێشمەرگە عاشقی راستەقینە، پێشمەرگە دەرویشی ریبازی خەبات". لە وەلامی نەو پرسیارەدا کە "بە ناوات و نارمانجە کانت گەیشتووت؟"، وتی: "بە رابردووم شانازی دەکەم، من خەباتم کردووە، خەباتیش هەر درێژە هەیه. هەتا نابەرایی هەبێ، خەبات هەر هەیه. من هیچم لە دنیا نەویستووە بێجگە لەو دی خەبات بکەم و شانازی دەکەم کە تا نیتستا هەر نەم رێگایەم بەرنەداوه".

ئەحمەد حەسەنزا دە : قازا نجی تاکە کە سیم فیدای قازا نجی گشتی کردووە

ئەحمەد حەسەنزا دە، خەلکی ماکوو لە دایکبۆی سالی ١٣٢٤ ی هەتارییە. سالی ١٣٥٨ وە چالاکێ حیزبی و سیاسی هەبوو و سالی ١٣٦٠ بە ریزەکانی پێشمەرگە حیزبی دیموکرات پەبووست دەبی. لە ٤ ی مانگی خەرمانانی ١٣٦٠، ریزی درندی ئیسلامی گوندی زیدی مام ئەحمەد، گوندی "یارمەقیە" ناور دەدەن. کچەماتیکی لە سالی ١٣٥٩ و کۆرەماتیکی لە سالی ١٣٦١ دا شەهید دەبن. نەو پاش شەریکی وێرانکەر لە گەڵ دۆژمنان، ناچار روو لە باکووری کوردستان دەکا و چەند سالیگ لە زەنجیرە چپای ناگی دەژی و سالی ١٣٦٧ لە تورکیە دەگەرێ و بۆ ماوە ٢ سالو نیو لە تورکیە دەخێتە بەندخانەو و نازارو نەشکەنەبەکی زۆر دەدرێ. سالی ١٣٧١ لە لایەن دەولەتی کەمالیستییەو دەدریتە ریزی زالی ئێران و شەش سالو نیو بە تۆمەتی "نازاو گێڕی لە ناوچەو هاریکاری لە گەڵ حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران" لە بەندخانەکانی ورمی و ماکوو لە خرابترین دۆخی ژیاندا بەسەر دەبات. بەرێز حەسەنزا دە نیتستا سێ سالە نیشته جیتی ناوهندی جیژنیکی حیزبی دیموکرات، هەلگەوتوو لە ٢٠ کیلۆمێتری شاری هەولێر. بۆمانی باس کرد کە: "سالی ١٣٥٨ لە گەڵ چەند کەس دوچار چوینە خزمەت شەهید دوکتور قاسملوو و زۆر هانی دابن کە درێژە بە خەبات بەدین". پرسیارمان لیکرد کە "نیتستا پاش زیاتر لە ٢٨ سال خەباتی کۆنەدەرەنە هەستتان چیه؟"، وەلامی دایەوه: "زۆر خۆم بە خەتەو و سەر بلند دەزانم. بۆ میلیتی کوردیش بە سەرکوتنی دەزانم، قازانی تاکە کە سیم فیدای قازا نجی گشتی کردووە و شانازی دەکەم".

موحەمەد کوردستانی : قازا نجی خەلک و نەتووە کەم لە بەرچاوی بوو

موحەمەد کوردستانی، خەلکی پیرانشارو لە دایکبۆی سالی ١٣٤٦ ی هەتارییە. بەهاری سالی ١٣٥٨، شەرفی نەندامەتی لە حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران وەر دەگێڕێ و پۆشین جلوبەرگی پێشمەرگایەتی بە نەسب دەبێ. بەمجۆرە باسی هاتنی بۆ پێشمەرگایەتی دەکا: "و دەدووی هەدەو و نارمانجیک کەوتم، قازا نجی خەلک و نەتووە کەم لە بەرچاوی بوو، نەک قازا نجی تاکە کەسی. زۆلم و زۆر چەوسانەو زۆر بوو، ویستم دژی نەو زۆلمە راپەرم. منیش وەل هەموو خەلک دوکتور قاسملوی نەم زۆر خۆش دەویست و تە بەنرخەکانی زۆر کاری لیکردووە هاندەرم بوون". کاک موحەمەد لە رۆتی شەری بەرگریکەرانی هیزی پێشمەرگە دژی کۆماری ئیسلامی ئێراندا ٦ جار بریندار بوو. لێمان پرسی، "پێتوایە چەندە لە نارمانجە کانتان نزیک بوونەتەوه؟"، لە وەلامدا وتی: "سەرکوتنی حیزبی دیموکرات نامانجی من بوو، هیچ هەدەفو نارمانجیکم بێجگە لە درێژەدان بەو ریبازە پیرۆزە نیو و چارەمەنیا بریوتە ریبازی شەهیدان دوکتور قاسملوی نەم دوکتور سەعید". لە کاک موحەمەد مان پرسی کە بە بۆنە ٢٦ سەرماوەز، رۆژی پێشمەرگە کوردستان پەيامت بۆ خەلک بە گشتی و بۆ نەو لاوانی کە فیداکاری و قارەمانیەتی ئێوان تەنیا بیستوووە بە چاوی خۆیان نەیانندیتوو، چیه؟"، وتی: "پێش هەموو شتیگ ٢٦ سەرماوەز، رۆژی پێشمەرگە پیرۆزایی دەکەم لە بنەمەلی سەربرەزی شەهیدان، کادرو پێشمەرگەکان و زیندانیانی سیاسی. داوام لە لاوانی خۆشەویست نەو بە کە بە هەموو هەو و تواناوە تیبکۆش و ریبازی شەهیدان لە بەرچاوی بگرن. ریبەراران بۆ خەلکە کە میان تیکۆشاون و تەوانیش دەبێ درێژە بەو ریبازە بەن".

ئێقبال عەلی رەمایی : گەورترین شانازی ژیانم پێشمەرگایەتیە

ئێقبال عەلی رەمایی لە سالی ١٣٣٦ دا لە گوندی "بێساران" ی مەریوان لە دایکبۆوە و سالی ١٣٥٨ ریزی پێشمەرگایەتی لە حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێرانی بۆ خەبات دژی زۆلم و زۆرداری هەلێژاردووە. خۆی دەلێ: "کە شۆرش ٥٧ سەرکوت، چاوەڕوانی نەو بووین کە وەزعی ژیانی خەلک و نازادی خەلک باشتەر بێ لە کاتی ریزی پێشو، بەلام کۆماری ئیسلامی دژی گەلی کورد دەستوری جیهادی دەکرد و میلیتی کوردی بە پێر و جەوانەوه قەتار و عام کرد و رەجی بە کەس نەکرد، تەنانت بە منداڵی نیو بێشکەمیش". مام ئێقبال پێمانی وت کە ریبازی دوکتور قاسملوی هەلێژاردووە و خۆشەویستی دوکتور قاسملوو کاریگەری زۆری لە راکێشانی لاوان بۆ نیو ریزەکانی شۆرش هەبوو، نەو دەلێ: "دوکتور قاسملوو لەو سەردەمدا دەبیگوت کە تەنیا حکومەتیکی فیدرالی دەتوانێ چارەسەری مەسەلە گەلانی ئێران بکا و بە حەقیقەتەکانی وەرست گەرا. نەوکاتە زۆر حیزب و ریکخواز بە ناوی جۆراوجۆرە لە مەیدانەکاندا بوون، بەلام نیتستا هەر حیزبی دیموکرات بە شۆیە جیددی لە گۆرپانی خەباتدا، چونکە نەسەسە کەمی باش داویژاوه". نەو کە سێ جار بە پارە خۆمبارە بریندار بوو، لە وەلامی نەو پرسیارە نیتستە کە قەت بێرت لەوه کردۆتەوه کە واز لە پێشمەرگایەتی بێنی، بە هەرگیز، هەرگیز دەستی پێکردو وتی: "هەر لە سەرەتارە هەستیکی زۆر کوردانەم هەبوو و هەتا دوا هەناسەشم حیزب بەجێ ناھێلم و گەورترین شانازی ژیانم پێشمەرگایەتیە". نەزیرە ئەحمەدی سالی ١٣٧٣ بوو تە هاروسەری مام ئێقبال. خانوو نەزیرە کە خەلکی کوردستانی باشوورە دەلێ: "زۆر بە هاروسەرە کەم بە خۆیشم کە نەندامی حیزم، شانازی دەکەم و زۆر بە پێر و باوەرەوه و بێ هیچ هەدادانیک بۆ نارمانجە کانتان تێدەکوێش".

جەعفەر حەسەنزا دە : زۆر جار هیزی پێشمەرگە بە هۆی وەری زۆرەوه

بەسەر دۆژمندا سەرکەوتوو

جەعفەر حەسەنزا دە، ناسراو بە "جەعفەر بەگ"، خەلکی بانەبەر و سالی ١٣٢٧ لە دایکبۆوە. سالی ١٣٥٨ دیتە نیو ریزی پیرۆزی پێشمەرگایەتیەوه. خۆی دەلێ: "پێش شۆرش سالی ٥٧ هیش بنەمالە کەمان هەر تیکلای کاروباری حیزبی دیموکرات بوون و یارمەتی مایلیان ددا بە حیزب. نیتستە دەمانزانی کە دەبی بۆ مافی گەلە کەمان خەبات بکەین و هەر کە شۆرش سەرکوت و نیتستە لە شاری بانەدا نەنیمەتی شارە کەمان دەپاراست و هەولمان ددا خەلک روون بکەینەوه کە حەمەن کورد دەبی خودمخوشاری بگرن و مافی خۆی و دەست بێنی". داوامان لیکرد بێرەوریە کەمان بۆ باس بکا کە حەماسە خۆتێنی و نازایەتی پێشمەرگە و دەسە بکا، بۆ گێڕایەتەوه: "زۆر خاتەرە هەیه کە هیزی پێشمەرگە بە هۆی وەری پێشمەرگەو دەریاز بوو و بەسەر دۆژمندا سەرکەوتوو. لە ٧ یەفرانباری سالی ٦٢ هیزە کەمان لە "تازەبان" بوو. دۆژمن سەعاتی ٤ سەر لەبەیان هیری هیتا و هەر ٤ دەورمانیان گرت. بەرپرسەکانی هیز کۆبوونەویان گرت و هیزە کەمان بەسەر چوار تیم دابەش کرد. لە هەر چوار لاوه تا نیتوارە شەرمان کردو بەرەبەرەو بە درێژە کێشانی خۆراکییە کەمان و رەمان نەوهندی دیکە چووە سەر وە کە لە ناکامدا دۆژمن لە هەموو لایە کەوه شکاو نزیکی سەد کەس لە دۆژمن کۆژران و زیاتر لە سەد کەسیشمان بەدیل گرت. بە داخوهر لە هیزی پێشمەرگە، سالیگ سالیگ ناسراو بە سالیگ ناغا، شەهید بوو". کاک جەعفەر بۆی گێڕایەتەوه کە زۆر جار پێشمەرگە بکەمان بریندار بوو و سەرەرای نەو برینە کەمی زۆر قورس بوو و لەبەر بەری شەهیدبوندا بوو، هەر وەری بە هیزی پێشمەرگە داوه.

سەلیم سەیاد: ئاواتم هەر خزمەتکردن بە رێبازی رێبەرانێ شەهیدە

سەلیم سەیاد، خەلکی بۆکان و لە دایکبووی ۱۳۲۲ی هەتاوییە. بابی خزمی نزیکی پێشەوا قازی محەممەد بوو و بنەماڵە کەسیان واتە بنەماڵە فەیزوللابەگی لە نیشتمانپەروریدا ناوبانگیان دەرکردوو و خاوەنی ۸ شەهیدی مەزنن کە پاش رووخانی کۆماری کوردستان لە لایەن رژیمی شاو شەهید کران. خۆی لە ساڵی ۱۳۵۷دا شەرفی ئەندامەتیی حیزبی دیموکراتی وەرگرتوو و ساڵی ۱۳۶۰ هاتوووە ریزی شۆرشەوه. خۆی دەڵێ: "لە پاش شۆرشی گەلانی نێران، کارمەندی ئێداری مخابرات بووم و لە بۆکان و نەغەدە و سەلماس خزمەتم بە خەلگ دەکرد. دواى شەری نەغەدە، بۆ پیرانشار نەقل کرا و لە ئێرەن لەگەڵ ئەوێ کە رەننسی مخابرات بووم، لە لایەن ئەنجومەنتی شارووە کرام بە شارەداری پیرانشار". کاک سەلیم لەو کاتەوه کە دیتتە ریزی شۆرش تا ئیستتا بەرپرسیارەتی جۆراوجۆری لە ئەستۆ گرتوووە ئیستتاش بۆ ماوەی سێ ساڵە بەرپرسی نەخۆشخانە "نازادی"ی حیزب و جیگرى بەرپرسی کۆمەڵە لایەتیی حیزبە. پرسیارمان لیکرد کە "نایا پێشەمرگە لە سەرەتای دەست پێکرانەوهی شۆرش لە ساڵی ۵۷ بەملاوه چەندە ناگای و زانای سیاسی هەبوو؟"، وەلامی داوە: "پاش ئەوێ فێرگەى سیاسى - نێزامى دامەزرا، پێشەمرگەکان هەر وەک ئیستتا دورەیان ددە. ئەگەر سەرەتا ئەتەنا هەستینگی کوردانەو خۆشەویستیی حیزب هانی دا، پاش دورە ناگای سیاسیان دەچوو سەرەوه. دورەى کادریش بەردەوام هەبوو. لەو دورەدا شەهید دوکتور قاسملوو شەهید دوکتور سەعیدو شەهید کاک سەید سەلامو بەرێز کاک مستەفا هێجرى دەرسیان دەگوتەوه کادەرەکان زۆرباش پێدەگەیشتن. دواتر کاریان پێدەسپێردرا و لە نێو خەلکیدا بوون، بۆیە ناگای سیاسیان زۆر لەسەرێ دەبوو".

گوێن ئیبراھیمی: شۆرشێک کە ژن بەشاری تێدا نەکا، سەرناکەوێ

گوێن ئیبراھیمی، خەلکی دیسی "پردان"ی شاری پیرانشار و تەمەنی ۴۰ ساڵە، خوشکە گوێن تەمەنی چوار پێنج ساڵان بوو کە بابی حەقی ئەندامەتی حیزبی دیموکراتی ئەو براو خوشکەکانی دیکەشی داو. پاش شۆرشی بەشکۆی ۱۳۵۷ی گەلانی نێران، پێنەندی تەشکیلاتی بە حیزبەوه هەبوووە و لەو رێگە بەشدا فیداکاری زۆری کردوو و دووجار دەگوتتە گرتووخانە رژیمی زائیم و دژەژنی کۆماری ئیسلامیەوه. نامۆزاکە، "شەهید حەمەچۆکۆل" لە ساڵی ۱۳۶۱دا شەهید دەبێ. خوشکە گوێن ماجەرە ئەو دێنەهەبەیی هێزە سەرکۆتەرەکانی رژیمی بۆ گێڕاوە کە دێهاتی "پردان"یان بەملاو رەزو باخەوه سووتاندو هەوالنێران لەم شارو لەشارووە دەچوون بۆ راپۆرتدانو بە هۆی تینی ناگەرە کە تا ماوەیەک کەس نەیدەتوانی لەو نێزیکانەوه بۆی. ساڵی ۱۳۶۶ ناچار دەبێ خۆی ناشکرا بکا و لە هیزی پێشەمرگەدا سازمان بەدێ. پرسیارمان لیکرد کە "پێشەمرگە کچەکان ژمارەیان زۆر بوو، نایا و رەیان بەرز بوو؟"، وتی: "لە دورەى سەرەتای پێشەمرگە ۲۱ کچ پێکەوه دورەمان دیت و لە هیزیندا ۵ کچ بوون. و رەیان زۆر بەرزبوو بە رۆحیە بوون". لە وەلامی ئەو پرسیاردا کە "ئەگەر بگەریتەوه بۆ رابردوو، هەر ئەو رێگایە هەلەبۆتێ؟"، بە بیروباوەڕێکی پتەوه وتی: "هەر ئەو رێگایە هەلەبۆتێمەوه. پێم پێرۆو سەرەرزانە. رێگای کاک دوکتور قاسملوو هەمیشە دەبێ بەردەوام بێ. دوکتور قاسملوو دەیفەرموو ئێمە نابێ بۆ شەهیدەکانمان بگرن، دەبێ درێژدەوری رێگایان بێن". خوشکە گوێن روو لە کچانی کوردستان دەکا و دەڵێ: "داوام لە خوشکان ئەوێ کە پێنە نێو ریزی شۆرشەوه و شانەبەشانی براکانیان خەبات بکەن. ئەگەر ژنان بەشاری شۆرش نەبن، شۆرش سەرناکەوێ. دیارە تا ئیستتاش ئەوێ فیداکاریان لەو رێگایەدا کردوو و کەمتر لە براکانیان نەبوون".

محەممەد سەیفووری: بە دیلەکانم وت ئێمە دیل ناکوژین

محەممەد سەیفووری، خەلکی گوندی "کویک"ی شاری سەرپێل زەهاو و لە دایکبووی ساڵی ۱۳۴۲ی هەتاوییە. بە هۆی شەری نێران - عێراقشەوه بنەماڵە کەسی ناواری دیسی باشووری کوردستان بوو و لەوێ بوو کە بیری بوون بە پێشەمرگە تێدا دروست دەبێ. دەگێریتەوه کە: "خێلی سەر دار جاف خەلکیان چەکار کردبوو و بە خۆیان دەگوت پێشەمرگە. تا ساڵی ۱۳۶۰ کە چە یەکیان کاک قادری ئەلیاسی بوو. پرسیارم کرد ئەمانەش پێشەمرگەن؟ پێیان وتم کە ئەمانە پێشەمرگە راستەقینەن. پێشەمرگە حیزبەکانی کوردستانی عێراقیش دەهاتنە ناوچە نیشەجی یوونان و دەمدین. ئیتەر لەو ماوەدا تەعقیبى رادیۆ کوردییەکام دەکرد و لە رۆژی ۱۶ مانگی سەرماوه‌زی ۱۳۶۳دا بە دەمی شانازی پۆشینى جلۆبەرگی پێرۆزی پێشەمرگەتیم بە نەسیب بوو". بۆی باس کردین کە لە یەکەمین جەژنی رۆژی پێشەمرگە کە لە ساڵی ۱۳۶۳دا بەرپۆچوو تازە هاتوو پێشەمرگەتێ و رێبەرێکیان گرتووە کە زۆر سەرنجی راکیشاوە. کاک محەممەد لە ۱۷ پووشپەری ۱۳۶۷ بە هۆی پریشکە نارێجییەوه بریندار دەبێ کە بۆمان گێرایەوه: "لە رۆژی ۱۷ پووشپەری ۶۷ لە ناوچە "بەرەن"ی دالاهو لەگەڵ جاشەکان و هیزەکان سەپا دەرگێربوون. ناوچەکە جەنگێکی بوو و ئێمە ۶ کەس بوون کە لە سەرەتادا تۆلیمان ۲ کەسیان بە دیل بگرن. من بە دیلەکانم وت ئێمە دیل ناکوژین و خەباتی ئێمە روایەوه ئێوێش دەبێ بۆ مافی گەلەکان خەبات بکەن، ئەک دژی ئێمە چەک هەلگەرن و فریوی دۆزمنەکانم بۆن".

بەجۆرە باسی ئەو تاییە ئەندەنیانە پێشەمرگە دەکا کە سەرنجی راکیشاوە: "بە بیروباوەڕبوون، هێچکات هەدەف و نامانجەکانی لەبەر ناكات و بۆ خەلکی شى دەکاتەوه، ریز بۆ خەلگ دادەنێ، پاک و خاوتینی، گرجوگۆلی، و رەبەرزى و خۆراگری لە کاتی تەنگانەدا".

محەممود نووری:

بە ئێمان بە دوکتور قاسملوودا کە سروشتی کوردستان بپارێزین

محەممود نووری، خەلکی شۆنو و لە دایکبووی ساڵی ۱۳۱۴ی هەتاوییە. پاییزی ساڵی ۱۳۵۷ بە فەرمی بوو بە ئەندامی حیزبی دیموکرات. لە روتی شەری سێ مانگەدا بە مەتموورییەت لەگەڵ ۳۰ کەسی دیکە دەچنە شاری سەن. لە وەلامی ئەو پرسیارەماندا کە "خالە محەممود بێرەوه ریبەکی واتان لەبەر دێ کە شەهید دوکتور قاسملوو نامۆزگاری پێشەمرگەکانی کردبێ و ئێوێش لەوێ بووین"، وتی: "بێرەوه ریبەکی خۆش و سەرنجێکم ئەوێ کە جارێکیان دوکتور قاسملوو هاتوووە شۆنۆ و شەوێ بوو بە میوانی کۆمیتەى شۆن. منیش لەگەڵ چەند پێشەمرگە دیکە بۆ پێشوازی لە کاک دوکتور چووین ۲۰ کەومان راو کردو دروستمان کردو لەسەر سفری شام دامان نا. دوکتور قاسملوو فەرموویان ئەوێ چ گۆشتیکە؟ و تمان گۆشتی کەوه. دوکتور کشاوه و وتی دەبێ بە ئێنیم پێدەن کە چیدی نەچنە راوه کەوه، نامۆزگاری کردین و وتی کە ئەو بە ئێنیم بەرێو و ئەواتوووە ئەگەر راوی بکەن نەسلی کەوه لە سروشتی کوردستان دەسڕیتەوه. ئێمەش بە ئێمان دا کە چیدی نەچنە راوه کەوه و سروشتی کوردستان بپارێزین". لە وەلامی ئەو پرسیاردا کە پێتانوایە چەندە بە نامانجەکانتان گەشتوون؟، وتی: "بە رابردووی خۆم شانازی دەکەم، پێمخۆشە ئەوێندە دیکە خەبات بکەم. قەت ماندوو نەبووم و ماندووش نام".

زۆلەمجا حەیدەری، هاوسەری خالە محەممود کە شانەبەشانی مێژەهەکی بۆ نامانجەکانی تێکۆشواوە، سەبارەت بە هاوسەرەکی دەڵێ: "من و مەناله‌کان هەمیشە هەم پێمان خۆش بوو، هەم شانازیان کردوو کە خالە پێشەمرگەیه".

سەعید موکەررەم:

حیزبی دیموکرات قەت نامرئ و ئەوێ شایانی مردنە ئەوان

سەعید موکەررەم، خەلکی ورمێ و لە دایکبووی ۱۳۵۰ی هەتاوییە و ۱۴ ساڵی بوو کە بە ریزەکانی پێشەمرگە حیزبی دیموکراتی کوردستان پەيوەست بوو. کاک سەعید دەڵێ: "ئەتەنیا میلیلەتی کورد، بەلکوو هەر میلیلەتێک هەست بە بونی زۆلەم و سەم بکا، دەبێ رێگەیکە بۆ لابردنی ئەو زۆلە هەلێزێ. حیزبی دیموکرات، ریبەر و پێشەنگی خەباتی رزگارخۆزانە ئەتەرە کورد بوو و هەیه، هەر بۆیە منیش پێشەمرگایەتی و حیزبی دیموکرات هەلبژارد". کاک سەعید ساڵەکانی ۷۷ - ۱۳۷۰ وەک مەتموورییەت چوو ئەوێ تێخۆ و وەک بەرپرسی دوو تیمی تەشکیلاتی لە ناوچەکانی تەرگەر و مەرگەر و لە نێو شاری ورمێ درێژە بە خەبات داو. بێرەوه ریبەکی سەرنجێکشی کاک سەعید لەو سەرەدا ئەوێ سوو کە: "فەرماندە زەرەتی نەسار بە شاری فەتاح رەزاقی ساڵی ۱۳۷۶ هاتە گوندی "ئەنێن" لە مەنتەقەى تەرگەر و لە کۆبوونەوه‌یک بۆ خەلگ و تی، حیزبی دیموکرات نەماوه خەلگ دەبێ بە تەواوی گوتراوەتی رێژم بن. ئێمەش تیمی تەشکیلاتی خۆمان کۆکردوو و چەند رۆژ دواتر لەگەڵ ئەو هیزە زەرەتە تووشی شەر هاتین کە لە ناکامدا ۲۹ کەسان لێگۆشت و زەرەبەکی کارێگەرمان لێدان. پاش ئەو تێکەڵچوونە چەکارێبە زەرەتی نەسار ناوچەکەمانی بە تەواوی چۆل کردو بەمەش نیشان درا کە حیزبی دیموکرات قەت نامرئ و ئەوێ شایانی مردنە ئەوان". کاک سەعید موکەررەم ۲۶ سەرماوه‌زی لە بنەماڵەى شەهیدان، بنەماڵەى زیندانیان سیاسی، هەموو کادرو پێشەمرگە حیزب و رۆژنامەى "کوردستان" پێرۆزیایی دەکا و ئەو رۆژە پێرۆزە بە تاییەتی لەو زیندانییە ژنانە پێرۆزیایی دەکا و دەڵێ: "من خۆم لە زیندان سووم و دەزام چاوه‌روانی چیه، بۆیه خەم و ناواری قورسی ئەم خوشکانە دەک دەکەم کە چاوه‌روانی ساتیک دیتنی کەسو کاریان".

حسین محەممەدزادە: لە گرتنی چەندین مۆلگەى رێژیم بەشاریم هەبوو

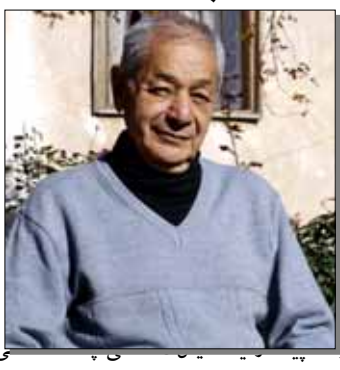

حسین محەممەدزادە، ناسراو بە "حسینی مەلا زۆراری"، خەلکی گوندی "شەمۆلە"ی ناوچەى مەیدان چۆخەى شاری رەبەنەوه ساڵی ۱۳۴۹ لە دایکبوو. خۆی دەڵێ: "لە ساڵی ۱۳۶۶هه‌ تا ۱۳۶۹ پێنەندی تەشکیلاتیم بە کۆمیتە شارستانی سەرەدەشتەوه هەبوو کە ئەو دەم شەهید عەبدوللا شەریفی بەرپرسی بوو". ساڵی ۱۳۶۹ شانازی پۆشینى جلۆبەرگی پێشەمرگایەتی بە نەسیب دەبێ. بۆمان گێرایەوه کە چۆن لەو سەرەدا کە شاری سەرەدەشت لە کۆنترۆلی هیزی پێشەمرگەدا بوو، هەستی نەتەواوەتی و خۆشەویستی پێشەمرگە لە دێدا پشکووتوو و هان دراوه کە چەند ساڵ دواتر پێنەندی بە حیزبی دیموکراتی کوردستانی نێرانەوه بگرن. وەک خۆی دەڵێ لە گرتنی گوردانی "بێژو"، "پادگانی "شەلماش"، "گورپشیر"، "ناغالان" و زۆر مۆلگەى دیکەى رێژیمدا بەشاری چالاکانە هەبوو. بەجۆرە باسی خولیاى خۆی دەکا: "خولیا ئەوێ کە خەلکی کوردستان بە گشتی و خەلکی رەبەت و سەرەدەشت بە تاییەتی پێنەندی بە حیزبەوه بگرن دێسۆزانە ئەرکی نیشتمانی و نەتەوهیی خۆیان راپەرین". ئەو داواکاری خۆی لە خەلکی کوردستان ناوا باس دەکا: "داوام ئەوێ کە لاوان بە کچ و کورەوه بە پیتی نێمکانات و هەلومەرجی خۆیان موبەلغی باشی سیاسەتەکانی حیزب بن تا لە داروژدا لە خزمەت بنەماڵەى شەهیدان، زیندانیان سیاسی و کادرو پێشەمرگەکانی حیزب بە گشتی هەموو خەلکی کوردستان روسور و سەرەرز بێن".

کاک حسین بە بۆنەى رۆژی پێشەمرگەى کوردستانەوه پێرۆزیایی خۆی ناراستەى هەموو کەمەتەندامان و کادرو پێشەمرگەکانی حیزب و هەموو ریبوارانی ریبازی شەهیدان قازى و قاسملوو و شەرەفکەندى دەکا و بە تاییەتی بەم بۆنەوه بە سەر قافلەى کەمەتەندامانی خەباتگێرى گەلەکەمان، کاک مەلاحەسەن شێوئەلى پێرۆزیایی دەڵێ.

موهەندیس خەیاتى:

دوکتور قاسملوو زۆر گرینگی بە رۆحییەى پێشەمرگەکان دەدا

موهەندیس رەزا خەیاتى، خەلکی ورمێیەوه ساڵی ۱۳۱۳ لە دایکبوو. موهەندیس خەیاتى، تازەرییەوه لە ۶ خەزەلۆه‌دی ۱۳۵۸ بەملاوه بەهەری دێسۆزی و ماندووییەناسییەوه لە رادیۆ دەنگی کوردستانی نێران خزمەت دەکا. خۆی دەگێریتەوه کە: "کاتیک پاش شۆرشی گەلانی نێران لە ساڵی ۱۳۵۷دا پادگانەکان کەوتنە دەست خەلگ، رادیۆ مەهاواد کەرەستە ئێلێکترونیکییەکانی بێکەلگ کەوتبوون، دوکتور قاسملوو ئەم ناردە لام پێیان وتم کە دوکتور قاسملوو کاری پێتانە. کاتیک چومە خزمەتی پیتی وتم دەبێ رادیۆکەمان وگەر بچەیتەوه. منیش وتم بەسەرچاو و لە کەرەستەى چەندین بیسیمی بێکەلگ و رادیۆ بێکەلگ رادیۆیکەم وگەر بچەخت کە دەنگی کوردستانی نێرانى بلاو کردوو و بوو رۆحیەکی بەهێز بۆ نەتەوهی کورد و پێشەمرگەکان". ئەو دەڵێ: "من لە نێو حیزبی دیموکرات و بەوەفاداریبوون بەو بە ئێنیم بە دوکتور قاسملوو و دوکتور سەعیدم داوو هەم بە نەتەوهی کورد و هەم بە نەتەوهی خۆم واتە نەتەوهی نازەری خزمەتم کردوو. چونکە وڵاتی ئێمە بێجگە لە فیدرالی هیچ چارەسەرێکی دیکەى نیه و دەبێ مافی نەتەوه‌کانی نێران بپارێزێ". پێشەمرگەى پێ نەترستین مەزۆفە بۆمانى گێرایەوه کە دوکتور قاسملوو زۆر گرینگی بە رۆحییەى پێشەمرگەکان دەدا. موهەندیس بەجۆرە باسی خەباتگێرپوونی خۆی دەکا: "ئەنەتە ئەگەر دە کەرەتیش لەدایک بسمو، هەر رێگای خەبات هەلەبۆتێمەوه". داوامان لیکرد بە بۆنەى ۲۶ سەرماوه‌زەوه پەيامی خۆی بەخەلگ بەدا، و تیرای پێرۆزیایی ئەو رۆژە، وتی: "هەموو دەبێ بزانی ئەم خەباتە ریشەى لە دێ میلیلتادا داگوتارەوه هێچکات ناکوژیتەوه. هەمووان دەبێ بۆ زووتر بەناکام گەیاندى ئەم خەباتە پێرۆزە، یەکگرتوو بن".

فەتحووللا خۆبایى: حیزبی دیموکرات بوو بە هەموو ژيانم

فەتحووللا خۆبایى، خەلکی گوندی "بەرەسپان"ی سەلماس و لە دایکبووی ساڵی ۱۳۴۶ی هەتاوییە. ۱۴ ساڵی بوو کە رووی کردە ریزەکانی پێشەمرگە کوردستانەوه. کاتیک پێمان وت هاندەرت چی بوون، لە وەلامدا گوتی: "دوو برام و دوو ماسم پێشەمرگە بوون، یانی بنەماڵەکەمان بە تەواوی تێکەڵاوی حیزبی دیموکرات بوون. هەلبەت ئەو سەرەدەمە من عاشقی گۆزانیی شۆرشیگێرانەى وەک گۆزانییەکانی شقان پەرەوهو عاشقی جلۆبەرگی پێشەمرگە بووم. بەلام پاشان ناستی تێگەیشتنی سیاسیم بە هۆی کۆبوونەوه‌کان و مانەوێم لە حیزبدا چوو سەرەوهو زانیم گەلەکەمان ژێر دەستەیهو بیروباوەڕم پتەوت بوو، ساڵی ۶۲ لە دوری دەهتەر دوکتور قاسملوو ئەمەر قەسەى بۆ کردین و بەرەبەرە حیزبی دیموکرات بوو بە هەموو ژيانم". کاک فەتحووللا بۆمانى گێرایەوه کە چۆن لە ساڵی ۱۳۶۳دا رێژیمی زائلی کۆماری ئیسلامی نامەیه‌کی بۆ دەنێرت کە تێدا نووسراوە ئەگەر دەست لە پێشەمرگایەتی هەلنەگرى، براکت نێعام دەکەین و دواتر شەهیدیان کرد. بێرەوه ریبەکی خۆشی بۆ گێرایەوه کە لە ۲۶ی سەرماوه‌زی ساڵی ۱۳۶۳دا رۆژی پێشەمرگەیان بە نامادەبوونی خەلکیکی زۆر لە کوردستانی رۆژەهەلات و باکوور و هەوالنێرانى بیانی گرتوو. سینا ئەجمەدی ۱۵ ساڵە هاوسەری کاک فەتحووللا و لە وەلامی ئەو پرسیاردا کە چۆن بووی بە هاوسەری کاک فەتحووللا، وتی: "بنەماڵەکەم لەگەڵ شۆرش تێکەڵا و بوون قارەمانیی پێشەمرگە حیزبایەتی هاندەری سەرەکیم بوون".

لە کاک فەتحووللا پرسیارمان کرد "نایا بە ئاوات و نامانجەکانت لە شۆرشدا گەیشتویت؟"، وەلامی داوە: "ئەو کاتە کە ئێمە شۆرشمان دەکرد، کەس دانسی بە بوونی مەسەلەى کوردە نەدەنا، بەلام ئیستتا دۆزمنترین دۆزمنیش ناتوانی حاشا لەو مەسەلە بکا، ئەوێندە دلگەر و دلخۆشم پێماوه دیتنی هاتووتمە ریزی حیزب".

عارف نادری: پێشەمرگە ئەقینداری ژيانە

عارف نادری، خەلکی قوروەیەوه ساڵی ۱۳۵۶ لە دایکبوو. لە ساڵی ۷۶هه‌ پێنەندی تەشکیلاتیی بە حیزبی دیموکراتی کوردستانی نێرانەوه هەبوو و لە خاکەلێنەوه ساڵی ۱۳۸۶ بۆتە پێشەمرگە. بۆمانى باس کرد کە: "لە ساڵی ۷۱هه‌ بە دوروشم نووسین و بلاکردنەوهی وێنەى ریبەرانى شەهید دەستم بە چالاکى کرد. پاشان گرینگیان بە فیکراری زمانى کوردی و مێژووی گەلی کورد لە نێو لاواندا دەدا، چونکە هەستمان دەکرد لاوان کەمتر ناشناسیان لەگەڵ کیشەى نەتەواوەتی هەیه و دەبێ لە مەزەه‌ب‌گەرایەوه رابکێشێنە نێو نیشتمانپەرورەى". لە ساڵی ۱۳۷۶ بەملاوه بێجگە لە هاوکاری لەگەڵ رۆژنامە کوردییەکانی نێو، ئەنجومەنتی نەتەوه‌ى جەوانى قوروه، لەبلاخى دێتلان، ئەنجومەنتى سەرەخۆی خۆیندکاران و لاوانى شاری قوروه و TANIN" دادەمەزرتین، چەندین دەورەى فیکراری زمان و نەتەوه‌ى کوردی لە شاری قوروه و زانستگای مەلایەر بەرپۆزە بردوو و هەر لەو ماوەدا کۆتارەکانى "فاختە"، "گۆزانی باران" و "لاوانی قوروه" بلاو دەکەنەوه. لە ساڵی ۷۹دا بووتە ئەندامی شوروی نووسەرانی ناوەندی بلاوکردنەوهی فەرەنگ و ئەدەبى کوردی و ئەندامى نافەرەمى ریکخواری مافی مروفی کوردستانیش بوو. لە ساڵی ۸۱دا بە هینانەوهی زیاترین دەنگەکان بووتە ئەندامى شوروی شاری قوروه و پاش دەیان جار قۆلبەستبوون لە لایەن رێژیمی داگیرکەرەوه و دەرکرانی چەندین حوکمی ناڕەوا دژی، وڵات بەجێ دەهێنێ. پرسیارمان لیکرد کە "پێشەمرگە چۆن پێناسە دەکەى؟"، وتی: "پێشەمرگە لە لای من مانای بوون و هەبوون و هەرمانى کوردستان و نەتەوه‌ى کوردە. پێشەمرگە ئەقینداری ژيانە و کەس ناتوانی بەرادی پێشەمرگە ژيانى خۆش بوئ و لە بەر ئەو خۆشەویستیە لە پێتا و ژياندا گیانی بەخت دەکا. یانی لە پێتا و ژياندا هاتەتایى دەبێ".

